

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ, ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΑΕ343	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σχεδιασμός Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις - Συζήτηση	3	10	
Διδάσκων: Κώστας Γαβριλάκης			
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου –Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																		
<p>Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κατανοούν τη φιλοσοφία, τη στοχοθεσία και τις βασικές μεθοδολογικές αρχές της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΕ). 2. Γνωρίζουν τα παιδαγωγικά χαρακτηριστικά της ΠΕ. 3. Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά του αειφόρου σχολείου. 4. Σχεδιάζουν προγράμματα και εκπαιδευτικό υλικό ΠΕ στο πλαίσιο της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης. 5. Σχεδιάζουν συνεργασίες σχολείου-κοινότητας για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο.																		
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</p> <table><tbody><tr><td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr><tr><td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr><tr><td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr><tr><td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr><tr><td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr><tr><td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr><tr><td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td>.....</td></tr><tr><td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td>Άλλες...</td></tr><tr><td></td><td>.....</td></tr></tbody></table>	Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																	
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																	
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																	
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																	
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																	
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																	
	.....																	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>																		

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα αυτό πραγματεύεται τον σχεδιασμό προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης και επιδιώκει να εφοδιάσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές με τις απαραίτητες γνώσεις και ικανότητες για να μπορούν να σχεδιάζουν και υλοποιούν τέτοια προγράμματα. Το πρώτο μέρος του μαθήματος αφιερώνεται στο θεωρητικό πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΕ) και πιο συγκεκριμένα στα βασικά χαρακτηριστικά (φιλοσοφία, στοχοθεσία, μεθοδολογική προσέγγιση) της ΠΕ μέχρι και την μετεξέλιξή της σε Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ), στα παιδαγωγικά χαρακτηριστικά του πεδίου, όπως η ολιστική και διεπιστημονική προσέγγιση, η κριτική και συστημική σκέψη, ο προσανατολισμός στις αξίες και τη δράση, ενώ συνοψίζονται επίσης τα συστατικά στοιχεία του αειφόρου σχολείου. Το δεύτερο μέρος αναφέρεται στη μεθοδολογία σχεδιασμού και υλοποίησης προγραμμάτων ΠΕ και εκπαιδευτικού υλικού στο πλαίσιο του σχολείου, των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) και των θεσμών της μη τυπικής εκπαίδευσης (π.χ. Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Φορείς Διαχείρισης</p>

Techniques. Oxford - Biology.

- Jurin, R.R., Danter, K.J. and Roush, D.E. (2000). *Environmental Communication: Skills and Principles for Natural Resource Managers, Scientists, and Engineers*. Pearson Custom Publications.
- NAAEE (2000). *Environmental Education Materials: Guidelines for Excellence*. Washington, DC: North American Association for Environmental Education.
- NAAEE (2000). *Guidelines for the Preparation and Professional Development of Environmental Educators*. Washington, DC: North American Association for Environmental Education.
- NAAEE (2009). *Nonformal Environmental Education Programs: Guidelines for Excellence*. Washington, DC: North American Association for Environmental Education.
- Orr, D.W. (1992). *Ecological Literacy: Education and the Transition to a Postmodern World*. State University of the New York Press.
- Thomson, G. and Hoffman, J. (n.d.). *Measuring the Success of Environmental Education Programs*. Canadian Parks and Wilderness Society, Sierra Club of Canada, GEOEC.
- Γεωργόπουλος Α. (2014). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Ζητήματα Ταυτότητας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Λιαράκου, Γ., Φλογαΐτη, Ε. (2007). *Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, Προβληματισμοί, τάσεις και προτάσεις*. Αθήνα: Νήσος.
- Πύλη Παιδαγωγικού Υλικού Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης: www.env-edu.gr
- Φλογαΐτη, Ε. (2011). *Εκπαίδευση για τον Περιβάλλον και την Αειφορία*. Αθήνα: Πεδίο (2006, Ελληνικά Γράμματα).

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- Frey, K. (1998). *Η «Μέθοδος Project»: Μια Μορφή Συλλογικής Εργασίας στο Σχολείο ως Θεωρία και Πράξη*, Μάλλιου, Κ. (μτφ). Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη.
- Palmer, J.A. (1998). *Environmental Education in the 21st Century: Theory, Practice, Progress and Promise*. London-NY: Routledge.
- Γεωργόπουλος, Α. (επ) (2005). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Ο νέος πολιτισμός που αναδύεται*. Αθήνα: Gutenberg.
- Γεωργόπουλος, Α., Τσαλίκη, Ε. (1993). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Αρχές, Φιλοσοφία, Μεθοδολογία, Παιχνίδια & Ασκήσεις*. Αθήνα: Gutenberg.
- Δασκολιά, Μ. (2004). *Θεωρία και Πράξη στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Δημητρίου, Α. (2009). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Περιβάλλον, Αειφορία. Θεωρητικές και Παιδαγωγικές προσεγγίσεις*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Παπαδημητρίου, Β. (1998). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Σχολείο: Μια Διαχρονική Θεώρηση*. Αθήνα: Τυπωθήτω–ΓιωργοςΔαρδανός.
- Ράπτης, Ν. (2000). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Αγωγή: Το Θεωρητικό Πλαίσιο των Επιλογών*. Αθήνα: Τυπωθήτω–ΓιωργοςΔαρδανός.
- Ταμουτσέλη, Κ. (επ) (2009). *Δημιουργώντας Βιώσιμα Σχολικά Περιβάλλοντα*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Τσαμπούκου-Σκαναβή, Κ. (2004). *Περιβάλλον και Κοινωνία: Μια Σχέση σε Αδιάκοπη Εξέλιξη*. Αθήνα: Καλειδοσκόπιο.
- Φλογαΐτη, Ε. (2011). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο (2006, Ελληνικά Γράμματα, Α έκδοση 1993).
- Χρυσοφίδης, Κ. (1994). *Βιωματική – Επικοινωνιακή Διδασκαλία*. Gutenberg, Αθήνα.